

Egy több száz éves, de lélekben folyton megfiatalodó boszorkányról szól a Bóbita Bábszínház legújabb előadása, a Boldizsár Ildikó meséiből készült *Amália*. Az állatok és növények nyelvén értő, saját boldogságát régóta kereső, nagyon szerethető boszorkány mély, szépséges és szomorú történetét a Bóbita Bábszínház legfiatalabb tagjai keltik életre, amely mindenki számára szól. Schneider Jankóval, az előadás rendezőjével beszélgettünk egyebek mellett az

Amália

születésének hátteréről. (Fotó forrása: Bóbita Bábszínház)

- Milyen irodalmi alapanyagból dolgoztál az *Amália* című előadásban?

- Az *Amália* **Boldizsár Ildikó** meséje, amely a *Boszorkányos mesék* című mesekönyvben jelent meg. A könyvnek nagyon szép a szerkezete, mert több, eredetileg nem összefüggő mesét a végére gyönyörűen összefűz, és akkor derül ki, hogy az összes mese Amáliához köthető. Az Amáliáról szóló mesék szépek és szomorúak. Az író ezeket a meséket kiegészítve egy trilógiában is megjelentette, amelynek első kötete, az *Amália álmai*

a „Mesék a világ legszomorúbb boszorkányáról” alcímmel jelent meg. Szép vállalás a Bóbita részéről, hogy egy ennyire mély, szép és szomorú mesét bábszínpadra állítanak. Igyekeztem a bábelőadásban is megtartani a mesét a maga szomorúságában, emellett azonban van benne egy csomó poén is, ami az én védjegyem. Azonban nem erőltettünk bele vicces elemeket, hanem a játékmódban van sok poén. A szomorúságot végig tiszteletben tartja, viszont egy reménykeltő jelenettel és dallal zárjuk az előadást. A mesét

Gimesi Dóra

írta bábszínpadra, és eredetileg 2009-ben mutatta be a szombathelyi Mesebolt Bábszínház,

Tengely Gábor

rendezésében. Mi ezt a szövegkönyvet használtuk, amely a próbák során azért itt-ott változott.

- A színdarab egy konkrét mesét dolgoz fel, vagy több, Amáliához kapcsolódó történetet tartalmaz?

- Nem, Gimesi Dóra a már előbb említett *Boszorkányos mesékből* szedett ki paneleket, és fűzte őket össze egyetlen történetté, a magva azonban a legelső mese. Amália egy erdő szélén élő boszorkány, akinek azt a feladatot adták az idősebb boszorkányok, hogy minden vándort térítsen le az útjáról, és bolondítsa magába. Ezt azonban ő nem akarja csinálni, és mindig arra a királyfira vagy vándorra vár, aki belép hozzá, és vele marad az idők végezetéig. Ez meg is történik a bábelőadásban szereplő királyfival, azonban a helyzetet elrontja Amália, mert megmutatja a varázstudását, amittől a királyfi megijed és elmenekül Amáliától, folytatva útját a legszebb királylányhoz. Amália azonban inkább tündér, mint boszorkány, aki betakarja a téli álmukat alvó állatokat, táncol a virágokkal és játszik az esővel. Természetközeli, vadóc, nagyon szerethető karakter. Amáliát

Szabó Dalma

kelti életre, aki finomságot, mélységet és huncutságot rak a karakterbe, rendkívül színesen kezelve a figuráját. Azonban ott van mellette

Szalai Barbara

is, aki a királylányt játssza, de legtöbbször Dalmával együtt alkotnak egy egységet Amália mozgatásában. Ezzel arra tettem kísérletet, hogy nem csak a mozgatott és a mozgató, vagyis báb és a bábos, valamint a kettejük viszonya fontos, hanem még Barbarának is van egy viszonyulása Dalmához és Amáliához egyaránt. Sőt ez nem csak a mozgatásban nyilvánul meg, hanem Amália tetteinek véleményezésében is, amely végigvonul az egész darabon.

Rácz Attilával

kicsit mélyebben szerettem volna dolgozni. Attila egyedül mozgatja a királyfi bábát, ki- és belépve a mozgató és a véleményező mozgató szerepben. A mozgatói státuszban a mozgatók is véleményezőkké, jelenlévőkké, kicsit Amáliával játszókká válnak a térben vagy az adott szituációban. Az elején bejön a színre az eső, hogy játékba hívja Amáliát, aki nem megy vele, hisztizik, nem akar kikelni az ágyból. Meglátjuk Dalma kezében Amáliát, azonban ő itt úgy viselkedik, mintha egy őt ébresztő anyuka lenne. A mozgató és mozgatott viszonya ily módon láthatóvá válik, nem tűnik el a bábos a báb mögött, ami a legtöbb poént is adja, miközben a szomorúságot és mélységet tiszteletben tartja. Jó lehetőség volt a nemrég leszerződött

fiatalokkal ez a közös munka, játék.

- Az előadást négy éven felülieknek ajánljátok. Hogyan lehet megfogni az *Amáliával* ennek a korosztálynak az érdeklődését? A felnőttek hogyan tudnak hozzá viszonyulni?

- A felnőttek részéről egészen „sírós” ez a darab. Azonban szerintem az óvodások is túl vannak azon az élményen, hogy „már nem a barátom/barátnőm”, illetve valaminek az elvesztésén, amin túl lehet lépni. Biztos vagyok benne, ha a családtagok beszélgetnek az előadás után, akkor – nem erőltetett módon – egy veszteség-helyzetet is meg lehet általa beszélni, miközben nem terápiás a mese, nem mélyedünk bele a veszteség feldolgozásába. Az *Amáliában* nem döntögetünk tabutémákat, csak egy olyan szép és szomorú mese, ami annak az elfogadásáról szól, amit elengedtünk vagy el kellett, hogy engedjünk, illetve ha valami nem jött össze. Azonban az előadás végének az üzenete pozitív. Amália egy olyan boszorkány vagy tündér, aki mintha együtt újulna meg a természettel. Az előadás vége felé megöregszik, azonban a végére szerettem volna újra megfiatalítani, ahogy az eredeti mesében van, így újra lehet kezdeni az egész történetet, új esélyt adva a változásra. Szerintem ez az óvodásoknak, iskolásoknak és a felnőtteknek is egy erős üzenet, amiben mindenki meg tudja találni a saját válaszát.

- A Boldizsár Ildikó által írt mesekönyvet Szegedi Katalin illusztrálta. Van összefüggés az illusztrációk és a bábelőadás látványa között?

- Nincsen, inkább **Bartal Kiss Ritának** a világa van ebben a történetben, aki a bábokat tervezte és kivitelezte. Ismerem az ő boszorkányos világát, nagyon szép többletet tett hozzá az előadáshoz. Rita szintén egy „boszorkánylakban” lakik, többször volt módomban vendégségben lenni nála, és látni azt a miliőt, amiben ő él. A díszlet részét képezi egy régi konyhai kredenc, illetve két fotel, szőnyeg, kissek, állólámpák; mindegyiknek nagyon erős a hangulata. Egy kis térre látunk rá, ami csak egy szelete Amália boszorkánylakjának. De már ebből a kis részletből tovább tudom képzelni, hogy milyen lehet a kertje, a háza, minden, ami körbeveszi őt. Amália terét egy út köti össze a királylány terével, amit próbáltunk ridegebbé tenni. Ott kevesebb a bútor, de ott is van egy gyönyörű fotel, ami anyukámé volt.

- A zeneszerző, mint a legtöbb rendezésednél, Babarci Bulcsú volt. Hogyan teremtette meg az előadás zenei hangulatát?

- Bulcsúval a hatodik alkalommal dolgoztam együtt a Bóbitában. Aktívan részt vett ő is a próbaanyagok során, a színészek is hamar egy hullámhosszon voltak vele. A zene vitte, erősítette az előadás hangulatát. Bulcsú szinte megfürdött a zenéjében az előadások hangulatában. Nagyon szeretem az ő zenei kaméleon természetét. A *Torzonborz* trilógiához pattogós, funkys zsványdalt írt, itt viszont vonós hangszerekkel és hárfával játszott, a hangszerelés is lírikusabb lett. A zárásra pedig felhúzzuk a zenei hangulat ívét.

- Az előadás főszereplői a Bóbita ifjú titánjai, Szabó Dalma, Szalai Barbara és Rácz Attila. Hogyan készültetek együtt az Amáliára? Milyen karakterek születtek?

- Mindannyian vártuk ezt a munkát. A színpadon öten vannak fent, a két díszítő kollégával, **Ludvig Gáborral**

és

Tatai Gergővel

együtt játszunk. Nagyon jó volt látni a karakterek útját. Főképp Amáliáé ragadja meg a figyelmünket, aki lerázza magáról a problémát, és tovább tud lépni. Ez minden generáció számára jó üzenet: tovább kell tudni lépni. Amália és a királyfi karakterét sem felnőttként kezdem el kezelni, ezáltal közelebb vannak a gyerekekhez. Ezzel például a szerelmi zavart is jobban ki lehetett játszani. Amália inkább tini, mint egy többszáz éves boszorkány, a királyfi pedig egy fiú, aki ábrándozva elképzei az idillikus, tökéletes szerelmet. Elindul az elérhetetlen királylányért, Amália pedig a királyfi után vágyódik. Később a karakterek nyegleségétől eljutunk a mélységig, rendkívül játékosan. Könnyen lehetett dolgozni a színészekkel, pillanatok alatt álltak rá arra, amit kértem, a próbákon szépen színezték a szerepeket. Szalai Barbara játssza a királylányt, aki az általunk elképzelt ideális királylánynak pont az ellentéte. Sikert egy rendkívül vicces, elrajzolt karaktert létrehozni, akiről rögtön érezzük, hogy egy ellenpont, és Amáliával sokkal szívesebben lennénk, mint a királylánnyal a kastélyában. Azonban Barbara nem csak a királylányt, hanem az esőt is játssza, aki megpróbálja Amáliát játékba hívni, ő azonban fel se akar kelni az ágyból. Boldizsár Ildikó egyik meséje, *Az Amália és az eső*

arról szól, hogy mi mindent megtesz az eső azért, hogy Amália játsszon vele. Ebben Amália a végén rájön, hogy kihagyta a lehetőséget, de az eső visszatér hozzá, új esélyt kínálva, ahogy a mi előadásunkban is.

- Nem tudom, hogy szándékos volt-e, de két egymást követő, általad rendezett előadásnak is – *Pöttöm Panna* és *Amália* - női főhőse van.

- Nagyon szeretem, amikor gyerekek oldanak meg felnőtt problémákat. Például a *Torzonborz*, a *rablóban*

Jancsi és Lackó az, akik az őrmester helyett elfogják a rablót. Ezen gondolatív mentén jutottam a szó szerint kisléptékű hőshöz, így esett a választás a

Pöttöm Pannára

. Az

Amália

viszont

Sramó Gábor

igazgató felkérése alapján született, ő dobta be az ötletet, aminek nagyon örültem. Egy pillanatig sem töprengtem. Rábólintottam, és rögtön meg is volt a fejemben a szereposztás. A

Pöttöm Pannában

Szalai Barbara volt a főszereplő, az

Amáliában

Szabó Dalmának szerettem volna lehetőséget adni,

Rácz Attilával

pedig egy kicsit mélyebben szerettem volna dolgozni, amihez jött a Barbara által játszott két karakter.

- Ebben az évadban nem „csak” rendezőként, hanem színészként is dolgoztál a Bóbitában, még hozzá a *MacbeTT* című előadás címszereplőjét játszottad. Hogyan érezted magad a szerepben és hogyan készültél rá?

- Az olvasópróbára megtanultam a teljes szöveget, mert tudtam, hogy sok munka lesz vele, jó volt belehelyezkedni. Rendkívül inspiráló volt számomra a tér, és a próbafolyamat elejétől rendelkezésünkre állt a fémasztal, a bábok, és az egész jelrendszer, amiben gondolkodhattunk.

Nagyon jó volt újra játszani! Jelenleg Szegeden, a Kövér Béla Bábszínházban játszom *A Patkányfogó Projektben*

, ami szintén nagyon koncentrált játékot igényel, azonban teljesen más, mert a kamerának játszunk húsz centis marionett bábokkal. A

MacbeTT

főszerepe jókor bukkant fel az életemben, teljesen időszerű is, és örültem annak, hogy újra a Bóbita csapatában tudtam játszani. A

MacbeTT

-et szeptemberben újra elő fogjuk venni, nekem már néhány nappal a mostani előadások után hiányzott az előadás.

- Tavaly a Bóbita Bábmúzeumának nagy sikerű tárlata volt a „Robin Hood – a kiállítás”, amely az általad rendezett előadásnak nem csak bábjait és díszleteit mutatta be, de a látogató megismerhette egy előadás születésének a folyamatát a szövegtől a bemutatóig, sőt azon is túl. Ráadásul a *Robin Hood* című előadás nem a bábraktárban végezte, hanem azóta visszatért a színpadra, jelenleg Veszprémben játsszátok. Milyen

érzés ez számodra?

- Nagyon örülök, hogy új életre kapott! Minimális felújítás után most újra a régi pompájában van, és nagyon jó játszani. Az eredeti szereposztásból **Czéh Dániel** maradt az előadásban. A Bóbitából akkor ment el **Kalocs**

ányi Gábor

, aki Robin Hoodot játszotta volna. Vicces, hogy a bemutató óta futottunk egy nagy kört, és most ő alakítja a sherwoodi erdő hőjét. Nagyjából havonta-kéthavonta játszunk, ami mindig egy jó találkozás nekünk is, ilyenkor az előadás utáni este mindig nagy beszélgetésekbe és társasozásokba torkollik.

- A bóbitás rendezések és szerep mellett a szegedi Kövér Béla Bábszínház művészeti vezetője vagy, ahol továbbá rendezel is. Mi vár még rád ott ebben az évadban?

- Szegeden még lesz a *Bolyongók* című előadás **Somogyi Tamás** rendezésében, ami a tavalyi évadban lett volna, de átcsúszott mostanra. Az egész csapat benne van, valamint vendégek is. Az előadás **Timothée de**

Fombelle

Ágróls

zakadt Tóbiás

című meséje alapján készül. A környezetvédelemre tesszük a hangsúlyt, ugyanis a főszereplői a fajarók, a fákon élő milliméter magas élőlények, akik embereknek tűnnek. A feltaláló apukát azért hurcolják meg, mert azzal járul a Fafőtanács elé, hogy a fák élnek és azokat védeni, óvni kell. A végére természetesen minden megoldódik, de vannak szorult helyzetek. Utána szintén Szegeden

Veres András

rendezi

A halhatatlanságra vágyó királyfit

. Ez háromszemélyes előadás lesz, aminek az előbemutatóját tartjuk az évad végén. Sikerült felvenni három fiatal a bábszínházba, közülük ketten,

Russa Karina

és

Barabás Bíborka

a Színművészeti Egyetem bábszínész osztályából jönnek, jelenleg végzős hallgatók,

Eszenszky Gergely

pedig a Magyar Színházból. Egy megfiatalodott csapattal kezdjük az új évadot. Én pedig Szombathelyre megyek, ahol a Mesebolt Bábszínházban

Kovács Bálintnak

írtam és rendezek egy egyszemélyes előadást, a

Fábólfaragott Pétert

, amelyet június elején szeretnénk bemutatni.

Amália – a szomorú boszorkány, akinek a története mindenkit megérint

Írta: Major Zoltán

2026. május 11. hétfő, 13:14

{comments off}